

PRZEGLĄD WYBORCZY

Biuletyn informacyjny

4-5/2009

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

ISSN 1507-983X

Wydawnictwo Krajowego Biura Wyborczego

00-902 Warszawa, ul. Wiejska 10

Opracowanie - Alicja Kicińska oraz zespół w Krajowym Biurze Wyborczym

Redakcja – Kazimierz Wojciech Czaplicki, kierownik Biura

Skład komputerowy – Elżbieta Cieślak

Oddano do druku – czerwiec 2009 r.

*Przy wykorzystaniu informacji zawartych w „Przeglądzie wyborczym” Krajowe Biuro
Wyborcze będzie wdzięczne za każdorazowe wskazanie źródła informacji.*

Oficjalna strona Państwowej Komisji Wyborczej w Internecie

www.pkw.gov.pl

SPIS TREŚCI	Str.
* Posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej	4
* Przygotowania do wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego	4
* uchwały, opinie, wyjaśnienia i komunikaty	7
* Sprawozdania i informacje finansowe partii politycznych	18
* Wybory samorządowe i referenda lokalne	21
* Współdziałanie i wymiana doświadczeń	21
* Informacje prawne i bieżące	22

POSIEDZENIA PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Państwowa Komisja Wyborcza odbyła 8 posiedzeń w dniach 7, 20, 27 kwietnia oraz 4, 6, 11, 18 i 25 maja 2009 r. Prace Komisji koncentrowały się głównie na przygotowaniach wyborów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na 7 czerwca 2009 r.

* Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z ustawową właściwością uchwaliła wytyczne dla rejonowych i okręgowych komisji wyborczych, dotyczące trybu i sposobu wykonywania zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania oraz trybu i zasad powoływania pełnomocników do sprawdzenia zgodności arytmetycznej wyników głosowania w obwodzie i ich zadań w wyborach posłów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. Określiła sposób sporządzania i przekazywania kart do głosowania do obwodów utworzonych na polskich statkach morskich, ustaliła tryb przekazywania wyników głosowania i wyników wyborów z obwodów utworzonych za granicą. Wyraziła opinię do projektów rozporządzeń: Ministra Spraw Zagranicznych i Ministra Infrastruktury w sprawie utworzenia obwodów głosowania za granicą i na polskich statkach morskich oraz Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie czasu przeznaczonego na rozpowszechnianie audycji wyborczych i ramowego podziału czasu w programach ogólnokrajowych i regionalnych. Powyższe akty prawne zostały ogłoszone odpowiednio w Monitorze Polskim Nr 24, poz. 317 i 318 i Nr 28, poz. 395 oraz w Dzienniku Ustaw Nr 68, poz. 589, Nr 70, poz. 608 i Nr 79, poz. 655. Są także zamieszczone na stronie www.pkw.gov.pl.

* Zgodnie z kalendarzem wyborczym w dniu 18 kwietnia 2009 r. upłynął termin zgłaszania do Państwowej Komisji przez zainteresowane partie polityczne i wyborców zawiadomień o zamiarze udziału w wyborach i utworzeniu komitetu wyborczego. Zawiadomienia złożyło 27 podmiotów wyborczych. Państwowa Komisja Wyborcza przyjęła 25 zawiadomień, a odmówiła przyjęcia 2 zawiadomień, ponieważ nie spełniały ustawowych wymogów. W ogólnej liczbie komitetów uprawnionych do udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu 7 czerwca 2009 r. było 19

komitetów wyborczych partii politycznych: Demokratycznej Partii Lewicy, partii Libertas, Ligi Polskich Rodzin, Partii Kobiet, Partii Zielonych, Platformy Obywatelskiej RP, Polskiej Partii Pracy, Polskiej Partii Socjalistycznej, Polski Patriotycznej, Polskiego Ruchu Uwłaszczeniowego, Polskiego Stronnictwa Ludowego, Prawicy Rzeczypospolitej, Prawa i Sprawiedliwości, Samoobrony Patriotycznej, Samoobrony Rzeczypospolitej Polskiej, Stronnictwa Ludowego „Ojcowizna”, Stronnictwa Ludowego „Piast”, Unii Polityki Realnej, Związku Słowiańskiego; 3 koalicyjne komitety wyborcze: Naprzód Polsko-Piast, Porozumienie dla Przyszłości-Centrolewica (PD+SDPL+Zieloni 2004), Sojusz Lewicy Demokratycznej-Unia Pracy oraz 3 komitety wyborcze wyborców: Kocham Polskę, Niezależni Polsce, Ogólnopolskie Forum Stowarzyszeń Uwłaszczeniowych „Gospodarka-Uwłaszczenie-Nauka-Stocznie”. Kraków (Henryk Połcik) Gdynia (Teresa Pietrzak).

Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie przyjęcia zawiadomień o zamiarze udziału w wyborach komitetów wyborczych został podany na stronie internetowej www.pkw.gov.pl oraz jest ogłoszony w Monitorze Polskim Nr 27 poz.378.

* W dniu 28 kwietnia 2009 r. o godz. 24⁰⁰ upłynął termin na zgłaszanie okręgowych list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego do zarejestrowania. Okręgowe komisje wyborcze zarejestrowały listy zgłoszone przez 13 komitetów wyborczych, w tym listy 10 komitetów zostały zarejestrowane we wszystkich okręgach wyborczych; są to listy Komitetów Wyborczych: Libertas, Platforma Obywatelska RP, Polska Partia Pracy, Polskie Stronnictwo Ludowe, Porozumienie dla Przyszłości Centrolewica (PD+SDPL+Zieloni 2004), Prawica Rzeczypospolitej, Prawo i Sprawiedliwość, Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej, Sojusz Lewicy Demokratycznej-Unia Pracy, Unia Polityki Realnej. Listy 3 komitetów wyborczych: KW Polskiej Partii Socjalistycznej KKW Naprzód Polsko-Piast, i KWW Kocham Polskę – zostały zarejestrowane każda w jednym okręgu wyborczym (odpowiednio w okręgu nr 3-Olsztyn i nr 11-Katowice). W okręgu wyborczym nr 10-Kraków została zgłoszona lista KWW Niezależni Polsce, której jednak Okręgowa

Komisja Wyborcza w Krakowie odmówiła zarejestrowania z powodu niepoparcia zgłoszenia wymaganą ustawowo liczbą co najmniej 10000 podpisów wyborców. Pozostałe komitety wyborcze nie zgłosiły list kandydatów do rejestracji.

* Łącznie w wyborach do Parlamentu Europejskiego w dniu 7 czerwca 2009 r. zarejestrowano 133 okręgowe listy kandydatów na posłów.

* Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z art. 69 Ordynacji wyborczej w publicznym losowaniu przeprowadzonym w dniu 6 maja 2009 r. przyznała listom komitetów wyborczych zarejestrowanym w więcej niż jednym okręgu wyborczym następujące jednolite numery, którymi listy danego komitetu oznacza się we wszystkich okręgach wyborczych:

Nr 1 – Komitet Wyborczy Unia Polityki Realnej

Nr 2 – Komitet Wyborczy Polskie Stronnictwo Ludowe

Nr 3 – Komitet Wyborczy Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej

Nr 4 – Komitet Wyborczy Polska Partia Pracy

Nr 5 – Komitet Wyborczy Libertas

Nr 6 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy

Nr 7 – Koalicyjny Komitet Wyborczy Porozumienie dla Przyszłości –
Centrolewica (PD+SDPL+Zieloni 2004)

Nr 8 – Komitet Wyborczy Prawica Rzeczypospolitej

Nr 9 – Komitet Wyborczy Platforma Obywatelska

Nr 10 – Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość

Pozostałym listom zarejestrowanym w 3 okręgach wyborczych przyznały kolejne numery 11 i 12 właściwe Okręgowe Komisje Wyborcze w Katowicach i Olsztynie. Komunikat Państwowej Komisji Wyborczej o wylosowanych jednolitych numerach znajduje się na stronie www.pkw.gov.pl.

* Minister Finansów zgodnie z art. 175 ust. 1 Ordynacji wyborczej podwyższył limit wydatków na wybory przysługujących komitetom wyborczym.

Państwowa Komisja Wyborcza w komunikacie z dnia 21 kwietnia 2009 r. podała aktualny limit wydatków komitetu wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego na stronie www.pkw.gov.pl.

KOMUNIKAT
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

w sprawie podwyższenia limitu wydatków komitetu wyborczego w wyborach
do Parlamentu Europejskiego

Państwowa Komisja Wyborcza informuje, że rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 3 kwietnia 2009 r. w sprawie podwyższenia kwoty wyznaczającej limit wydatków komitetu wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 61, poz. 499), które zostało ogłoszone w dniu 16 kwietnia 2009 r. i wchodzi w życie z dniem 1 maja 2009 r., kwota wyznaczająca limit wydatków komitetu wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego, o której mowa w art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 112, poz. 766), została podwyższona do 34 groszy na każdego wyborcę ujętego w rejestrze wyborców.

W związku z powyższym limit wydatków komitetu wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego, zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r., będzie wynosić 10.351.733,84 zł.

* Państwowa Komisja Wyborcza udzielała wyjaśnień i opinii w sprawach budzących wątpliwości:

- w związku z doniesieniami dotyczącymi obrad w Warszawie Kongresu Europejskiej Partii Ludowej wyjaśniła, co następuje.

„Zasady prowadzenia kampanii wyborczej w wyborach do Parlamentu Europejskiego regulują przepisy ustawy z dnia 23 stycznia 2004 r. — Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 25, poz. 219, z 2006 r. Nr 218, poz. 1592, oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162 i Nr 112, poz. 766), w szczególności jej rozdziały: 10. „Kampania wyborcza” i 11. „Finansowanie kampanii wyborczej”, a także przepisy

ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 190, poz. 1360 oraz z 2008 r. Nr 171, poz. 1360), do których odsyła Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego.

Z powołanych przepisów wynika, że działaniami określanymi mianem kampanii wyborczej, w rozumieniu art. 48 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, są: zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów i list kandydatów. Kampanię wyborczą prowadzi, na zasadzie wyłączności, komitety wyborcze (art. 48 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego), finansując ją w sposób określony art. 83-92 tej ustawy.

Powyższe oznacza, że ocena, czy dane działania stanowią element kampanii wyborczej, zależy od tego, czy działania te noszą znamiona agitacji wyborczej na rzecz kandydatów i list kandydatów, bezpośrednio odnoszącej się do zarządzonych wyborów i udziału komitetu wyborczego w tych wyborach. Oceny takiej powinien dokonać przed podjęciem działań komitet wyborczy lub inny podmiot, który miałby takie działania podjąć.

Podobnie, ocena, czy dane działania stanowią agitację na rzecz upowszechniania celów programowych partii politycznej, o których mowa w art. 82 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, zależy od tego, czy mają one znamiona agitacji na rzecz konkretnej partii politycznej i celów programowych określonych w programie partii, która utworzyła komitet wyborczy lub wchodzi w skład koalicji wyborczej.

Dokonanie oceny konkretnych zdarzeń jest możliwe po ich zajściu, nie zaś na podstawie doniesień medialnych poprzedzających dane zdarzenie.

Państwowa Komisja Wyborcza nie jest uprawniona do podejmowania działań zmierzających bezpośrednio do wyeliminowania ewentualnych naruszeń prawa w trakcie kampanii wyborczej. W przypadku naruszenia przepisów karnych Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego właściwymi do prowadzenia postępowania są organy ścigania i sądy. Państwowa Komisja Wyborcza dokona oceny prawidłowości finansowania kampanii wyborczej przez komitety wyborcze w trakcie badania

złożonych przez nie sprawozdań wyborczych, w trybie określonym art. 93-98 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego”.

- **W związku z ponawianymi zapytaniami dotyczącymi prowadzenia przez osoby pełniące funkcje publiczne, w okresie kampanii wyborczej, działalności niezwiązanej z kandydowaniem w wyborach** wyjaśniła, co następuje. „Przepisy Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego nie nakładają na kandydatów do Parlamentu Europejskiego w okresie kampanii wyborczej obowiązku zaniechania lub ograniczenia działalności wynikającej z pełnienia funkcji publicznych i innej niezwiązanej z kandydowaniem w wyborach. Prowadzenie, w różnych formach, działalności posłów do Parlamentu Europejskiego w okresie kampanii wyborczej powinno się odbywać z uwzględnieniem przepisów Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, regulujących zasady i tryb prowadzenia kampanii wyborczej oraz sposób jej finansowania. W związku z tym, działania posłów, również tych, którzy nie zamierzają ubiegać się ponownie o mandat, wynikające ze sprawowanego mandatu nie mogą zawierać elementów agitacji wyborczej na rzecz kandydatów i list kandydatów, a także na rzecz partii politycznych i komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach, jeżeli miałyby to prowadzić do naruszenia przepisów Ordynacji wyborczej.

Należy podkreślić, że działania posłów do Parlamentu Europejskiego, związane z pełnieniem przez nich mandatu, a noszące znamiona agitacji wyborczej, rażąco naruszałyby zasady finansowania kampanii wyborczej, łamiąc zakazy finansowania jej ze źródeł innych, niż określone w Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, w szczególności - w przypadku finansowania ze środków otrzymywanych przez posłów z funduszy Parlamentu Europejskiego, partii na poziomie europejskim czy też frakcji parlamentarnych - łamiąc zakaz finansowania kampanii wyborczej ze środków pochodzących z zagranicy (art. 86 ust. 8 Ordynacji wyborczej). Sprawozdania posłów do Parlamentu Europejskiego z ich działalności powinny zatem mieć charakter informacji o udziale posła w pracach Parlamentu Europejskiego i jego organów. Działania, mające charakter promocji osoby kandydata i ugrupowania politycznego, po zarejestrowaniu posła jako kandydata w zarządzonych wyborach, powinny odbywać się za wiedzą komitetu wyborczego, z wszelkimi rygorami wynikającymi z

przepisów Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, dotyczącymi dozwolonych źródeł finansowania kampanii wyborczej i obowiązku ich ewidencjonowania w rachunkowości oraz rozliczenia w sprawozdaniu wyborczym komitetu wyborczego. W tym miejscu godzi się przypomnieć przepis karny art. 150 Ordynacji wyborczej, który przewiduje, że prowadzenie kampanii wyborczej na rzecz kandydata na posła, listy kandydatów, albo przeciwko kandydatom lub listom kandydatów (także przez samego kandydata) bez uprzedniej zgody pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego kwalifikowane jest jako wykroczenie. Wszelkie działania podejmowane po zarządzeniu wyborów, zmierzające do promocji osób kandydatów lub mające na celu agitację na ich rzecz lub na rzecz komitetów wyborczych uznane być powinny za element kampanii wyborczej i mogą być podejmowane wyłącznie za zgodą właściwego komitetu wyborczego oraz finansowane wyłącznie z jego środków”.

- **W sprawie dopuszczalności organizowania uroczystości lokalnych w okresie ciszy wyborczej** wyraziła opinię następującą: „Zgodnie z art. 87 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu w związku z art. 73 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania zabronione jest zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień, rozdawanie ulotek, jak też prowadzenie w inny sposób agitacji na rzecz kandydatów i list kandydatów. Naruszenie powyższych zakazów — zgodnie z art. 151 w związku z art. 166 powołanej ustawy — stanowi wykroczenie. Dlatego też ocena, czy doszło do naruszenia tzw. „ciszy wyborczej” nie należy do organów wyborczych, lecz wyłącznie do organów ścigania i sądu. Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie wyraża stanowisko, że zakaz zwoływania zgromadzeń, organizowania pochodów, wygłaszania przemówień nie dotyczy imprez o charakterze kulturalnym, sportowym, religijnym itp., niemających charakteru agitacji wyborczej. Jeżeli zatem dana impreza lokalna nie będzie zawierała żadnych elementów agitacyjnych, to jej organizacja w dniu 7 czerwca 2009 r., tj. w czasie trwania tzw. „ciszy wyborczej”, jest dopuszczalna. Natomiast podawanie podczas tych uroczystości informacji o komitetach wyborczych lub poszczególnych kandydatach, wygłaszanie przemówień przez kandydatów lub osoby związane z komitetem

wyborczym oraz rozdawanie ulotek i rozpowszechnianie w inny sposób materiałów agitacyjnych (np.: nazwy komitetu, znaku graficznego, danych dotyczących kandydatów, programu wyborczego), może zostać uznane za prowadzenie zabronionej prawem agitacji i być źródłem zarzutu naruszenia art. 87 ust. 1 w związku z art. 73 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego”.

- **W sprawie organizowania pomocy w celu dotarcia wyborców do lokali głosowania** zajęła stanowisko że „Pomocy takiej nie mogą organizować komitety wyborcze i partie polityczne, albowiem tego rodzaju działanie byłoby elementem kampanii wyborczej, której prowadzenie w dniu wyborów jest zabronione. Komisja zwróciła uwagę, że zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. — Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu w związku z art. 73 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, od zakończenia kampanii wyborczej aż do zakończenia głosowania zabronione jest prowadzenie agitacji na rzecz kandydatów i list kandydatów. W dniu wyborów pomocy w dotarciu do lokalu wyborczego może udzielić każda osoba z tym, że nie może wykorzystywać tej działalności do prowadzenia agitacji wyborczej. Udzielająca pomocy osoba nie może mieć żadnych emblematów promujących komitet wyborczy, listę kandydatów lub kandydatów, a także nie może udzielać żadnych informacji o charakterze agitacyjnym”.

- **W sprawie umieszczania plakatów wyborczych** przypomniała, że zgodnie z art. 90 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej i art. 73 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, w trakcie kampanii wyborczej do Parlamentu Europejskiego zabronione jest umieszczanie plakatów i haseł wyborczych m. in. na zewnątrz i wewnątrz budynków administracji samorządowej. Przez budynki administracji samorządowej należy rozumieć siedziby urzędów gmin, urzędów powiatów, urzędów marszałkowskich, a także siedziby jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, w których załatwiane są indywidualne sprawy rozstrzygane w drodze decyzji administracyjnych.

- **W sprawie przemieszczania i emitowania materiałów wyborczych** wskazała, że po zakończeniu kampanii wyborczej, czyli na 24 godziny przed dniem wyborów i w dniu wyborów, przemieszczanie się pojazdów z umieszczonymi na nich materiałami

agitacyjnymi oraz emitowanie materiałów agitacyjnych w formie ruchomego obrazu na ekranach wizyjnych; traktowane jest jako aktywna forma agitacji wyborczej i naruszenie zakazu, zawartego w art. 87 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu w związku z art. 73 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego.

W związku z tym, w okresie ciszy wyborczej, tj. od godziny 24.00 w piątek 5 czerwca 2009 r. aż do czasu zakończenia głosowania, użytkownicy pojazdów komunikacyjnych i ekranów wizyjnych obowiązani są odpowiednio - wstrzymać emisję plasz wyborczych na ekranach emitujących ruchomy obraz oraz usunąć materiały agitacyjne znajdujące się tak zewnątrz, jak i wewnątrz taboru.

- **W związku z pytaniami dotyczącymi czasu udostępniania wyników głosowania** poinformowała, że w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 7 czerwca 2009 r. zakończenie głosowania w żadnym z państw członkowskich Unii Europejskiej na nastąpi po godz. 22.00 czasu polskiego w dniu 7 czerwca 2009 r. W tym obwodowe komisje wyborcze, w tym również te, które na podstawie art. 106 ust. 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego zakończą głosowanie wcześniej, mogą podawać do wiadomości publicznej wyniki głosowania w obwodzie po zakończeniu głosowania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, tj. od godz. 22.00 w dniu 7 czerwca 2009 r. Komunikat w tej sprawie został zamieszczony na stronie www.pkw.gov.pl.

- **W nawiązaniu do głosowania w wyborach osób niewidomych i niedowidzących** podkreśliła, iż obecnie wszystkie ustawy wyborcze przewidują wyłącznie głosowanie osobiste. Zapewniona jest jednocześnie dla wyborców niepełnosprawnych możliwość skorzystania przy głosowaniu z pomocy osoby wybranej przez głosującego, z wyłączeniem członka komisji wyborczej i męża zaufania (art. 69 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu, art. 109 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego). W przypadku wyborców niewidzących taka osoba pełni szczególną funkcję, a mianowicie zaufanego wypełniającego jedynie wolę niewidzącego wyborcy, któremu pomaga w oddaniu głosu. Ta pomoc ma więc ustawowo jedynie techniczny charakter. Wymóg tajności głosowania jest adresowany przede wszystkim do organów wyborczych. Nie pozwala zidentyfikować w jaki sposób wyborca głosował. Zasada

tajności głosowania nie wiąże natomiast wyborcy i nie oznacza, że on sam nie może ujawnić dokonanego wyboru. Proponowane rozwiązanie nie usunie oczywiście wszystkich wątpliwości co do zachowania jedynie w tajemnicy wyborcy na kogo chce oddać swój głos, jednakże skorzystanie przez osobę niewidomą podczas aktu głosowania z pomocy zaufanej osoby nie stanowi naruszenia ustawowej zasady tajności głosowania i ma wyłącznie charakter techniczny.

Państwowa Komisja Wyborcza dostrzega potrzebę wprowadzenia ułatwień w głosowaniu dla osób niewidomych, i uznaje je za niezbędne i będzie wspierać inicjatywy w tym zakresie. Obecnie, propozycje takich rozwiązań są przewidziane w znajdującym się w Sejmie projekcie ustawy - Kodeks wyborczy. Obejmują one między innymi możliwość głosowania przez pełnomocnika, sporządzenie kart do głosowania w systemie Brailla, utrzymane są też przepisy, że wyborcy niepełnosprawnemu może pomagać, na jego życzenie, inna osoba.

- W sprawie postępowania z wykazami podpisów wyborców popierających zgłoszenia list kandydatów zajęła stanowisko, że okręgowe komisje wyborcze, w ramach zadań związanych z rejestracją list, są obowiązane przyjąć od pełnomocników wyborczych komitetów wyborczych wykazy podpisów, które nie zostały wykorzystane przy zgłaszaniu listy. Dotyczy to zarówno komitetów, które nie złożyły tych wykazów ponieważ liczba podpisów przedstawionych komisji okręgowej była wystarczająca do zarejestrowania listy, komitetów, które zgłosiły listę na podstawie zaświadczenia Państwowej Komisji Wyborczej wydanego na podstawie art. 60 ust. 3 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego, jak i komitetów, które zbierały podpisy, ale nie dokonały zgłoszenia listy. Przyjęte od pełnomocników wykazy podpisów (arkusze) należy przeliczyć, a pełnomocnikowi wydać potwierdzenie ich przyjęcia, ze wskazaniem daty ich otrzymania oraz liczby otrzymanych arkuszy. W przypadku gdy wykazy zostały dostarczone Komisji pocztą, potwierdzenie należy przesłać na adres komitetu wyborczego. Wykazy powinny zostać zapakowane w pakiety, opisane i przekazane dyrektorowi obsługującej komisję delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Wykazy te należy traktować jako dokumenty z wyborów, zatem dalszy tryb postępowania z nimi określa rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania

dokumentów z wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 150, poz. 1580 i z 2005 r. Nr 181, poz. 1580).

- **W opinii dotyczącej przeprowadzenia w dniu wyborów do Parlamentu Europejskiego referendum lokalnego bądź wyborów do rady gminy** wskazała, że Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego nie normuje sprawy przeprowadzenia w jednym terminie wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego oraz referendum lokalnego lub wyborów uzupełniających do rad gmin. Z przepisów tej ustawy nie wynika zatem prawne wyłączenie takiej możliwości. Jednakże przy zarządzaniu referendum lokalnego, bądź wyborów uzupełniających na dzień, w którym będą przeprowadzane wybory do Parlamentu Europejskiego należy mieć na uwadze komplikacje merytoryczne i organizacyjne z tym związane. Przeprowadzenie referendum lub wyborów uzupełniających wymagałoby mianowicie zachowania procedury określonej odpowiednio w ustawie z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. Nr 88, poz. 985, z późn. zm.) lub w ustawie z dnia 16 lipca 1998 r. — Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.), a w odniesieniu do wyborów do Parlamentu Europejskiego - w ustawie Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego. Oznacza to w szczególności, że: głosowanie nie mogłoby odbywać się w tych samych lokalach wyborczych, co głosowanie do Parlamentu Europejskiego; różne byłyby też godziny głosowania: w wyborach do Parlamentu Europejskiego od godz. 8.00 do 22.00, zaś w referendum oraz wyborach uzupełniających od godz. 06.00 do 20.00; głosowanie przeprowadzałyby inne komisje; dla potrzeb referendum oraz wyborów uzupełniających należałoby sporządzić odrębne spisy osób uprawnionych do udziału w głosowaniu. Na władzach gminy (miasta) ciążyłby zatem obowiązek przygotowania i wyposażenia podwójnej liczby lokali głosowania, co mogłoby spowodować zagrożenie niezapewnienia należytych warunków działania wszystkim obwodowym komisjom. Państwowa Komisja Wyborcza zauważyła także, że przeprowadzenie referendum lokalnego lub wyborów uzupełniających w tym samym dniu co wybory do Parlamentu Europejskiego wiązać się może z problemami w skompletowaniu składów obwodowych komisji, które muszą być odrębne dla wyborów i dla referendum. Należy zatem podkreślić, że w

przypadku zarządzenia referendum lokalnego lub wyborów uzupełniających na dzień, w którym odbywają się wybory do Parlamentu Europejskiego wszelkie czynności związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem tych wyborów oraz referendum muszą być wykonywane niezależnie od siebie. Mając na uwadze przytoczone argumenty Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła pogląd, iż referenda lokalne jak i wybory uzupełniające do rad gmin nie powinny być przeprowadzane w tym samym dniu, co wybory do Parlamentu Europejskiego. Komisja podkreśliła nadto niedogodności dla mieszkańców jednostki samorządu terytorialnego wynikające z równoczesnego prowadzenia kampanii w dwóch tak różnych sprawach.

- **Na pytanie czy nazwisko i imiona kandydata na posła zamieszczone w zgłoszeniu i protokole rejestracji okręgowej listy kandydatów na posłów powinny być identyczne jak w dokumentach tożsamości**, wskazała, że ocena, czy w zgłoszeniu prawidłowo wskazano nazwisko kandydata należy do właściwości okręgowej komisji wyborczej, która przyjmując zgłoszenie listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego bada, czy spełnia ona wymagane warunki (art. 65 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego). Wyraziła jednocześnie opinię, iż w zgłoszeniu listy oraz w dokumentach przedkładanych przez kandydatów, ich dane osobowe powinny odpowiadać pełnemu brzmieniu wpisanemu we właściwym akcie stanu cywilnego.

- **W sprawie kandydowania członków określonej partii politycznej na liście komitetu wyborczego innej partii** wskazała, że przepisy Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego nie wprowadzają zakazu kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego dla osób należących do partii politycznej, która zawiadomiła Państwową Komisją Wyborczą o zamiarze zgłaszania kandydatów, z listy komitetu wyborczego innej partii politycznej. Nie ma przy tym znaczenia, czy komitet wyborczy tej partii politycznej, której kandydat jest członkiem, zarejestrował swoje listy kandydatów w tych wyborach. Okręgowe komisje wyborcze nie mają w związku z tym podstaw do odmowy rejestracji kandydatów należących do partii politycznych i kandydujących z list komitetu wyborczego innej partii aniżeli tej, której są członkami. Zgłoszenie na liście kandydatów komitetu wyborczego danej partii politycznej członków innych partii nie oznacza, że komitet ten stał się koalicyjnym

komitetem wyborczym w rozumieniu przepisów Ordynacji wyborczej. Zatem, tylko ten konkretny komitet wyborczy jest uprawniony do prowadzenia kampanii wyborczej na rzecz zgłoszonych przez siebie list i kandydatów, a środki finansowe komitet może pozyskiwać wyłącznie z funduszu wyborczego tej partii, która go utworzyła.

- **W sprawie wątpliwości związanych z prawem wybieralności kandydata** wyjaśniła, co następuje: „Przestępstwo popełnione umyślnie związane jest z czynem zabronionym popełnionym umyślnie, tj. stosownie do art. 9 § 1 Kodeksu karnego, gdy sprawca chce czyn popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi. Natomiast pojęcie „ścigane z oskarżenia publicznego” oznacza, że postępowanie wszczęte jest przez prokuratora z urzędu i niezależnie od woli pokrzywdzonego. Stosownie do art. 64 ust 2 Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego do zgłoszenia każdej listy okręgowej należy dołączyć – między innymi – oświadczenie kandydata, że posiada prawo wybieralności. Kandydat składający takie oświadczenie zawiera w nim jednocześnie swoją deklarację co do faktu niekaralności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego. Okręgowe komisje zobowiązane są przyjmować założenie, iż złożone przez kandydata oświadczenie o posiadaniu prawa wybieralności stanowi wiarygodny dowód uprawniający do kandydowania. Tym niemniej, w przypadku powzięcia w tym zakresie uzasadnionych wątpliwości komisja ma prawo, a nawet obowiązek, skierowania na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 292) zapytania w sprawie karalności kandydata, co do którego zaistniało podejrzenie, że złożył on nieprawdziwe oświadczenie. W przypadku otrzymania informacji potwierdzającej karalność kandydata, komisja odmawia przyjęcia zgłoszenia tej kandydatury”.

- **W sprawach wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania, dopisywania do spisu wyborców oraz posługiwania się starymi dowodami osobistymi** wyjaśniła i zajęła stanowisko, że wyborca składający wniosek o dopisanie do spisu wyborców lub wniosek o wydanie zaświadczenia o prawie do głosowania nie może legitymować się starym (książeczkowym) dowodem osobistym, ponieważ — zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o czasowym posługiwaniu się dowodami osobistymi wydanymi przed dniem 1 stycznia 2001 r. (Dz. U. Nr 191, poz. 1363) — dowody te

stanowiły dokument stwierdzający tożsamość osoby wyłącznie do dnia 31 marca 2008 r. Przepisy Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie spisu wyborców w wyborach do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 62, poz. 583) nie wymagają złożenia pisemnego wniosku o wydane zaświadczenia o prawie do głosowania lub o dopisanie do spisu wyborców. Wniosek ten może zostać złożony na piśmie lub ustnie do protokołu. Z uwagi, iż w powołanym rozporządzeniu nie określono wzorów wniosków, urzędy gmin mogą przygotować dla wyborców pomocnicze (nieobowiązkowe) formularze zawierające wszystkie określone w ustawie dane. Urząd gminy nie ma prawa odmówić przyjęcia wniosku o dopisanie do spisu wyborców złożonego w okresie pomiędzy zarządzeniem wyborów a 10 dniem przed dniem wyborów.

- **W związku z wątpliwościami w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych** przypomniiała: zgodnie z art. 48 ust. 1 Ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu w związku z art. 25 Ordynacji wyborczej Parlamentu Europejskiego, obwodową komisję wyborczą powołuje spośród wyborców, najpóźniej w 21 dniu przed dniem wyborów, tj. 17 maja 2009 r., wójt lub burmistrz (prezydent miasta). Szczegółowe zasady powoływania tych komisji reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 sierpnia 2001 r. w sprawie powoływania obwodowych komisji wyborczych w wyborach do Sejmu i do Senatu (Dz. U. Nr 84, poz. 921, z późn. zm.). W skład obwodowych komisji wyborczych powołuje się od 6 do 10 osób spośród wyborców wskazanych przez pełnomocników wyborczych komitetów wyborczych lub upoważnione przez nich osoby oraz jedną osobę wskazaną przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta). Pełnomocnik wyborczy może zgłosić do każdej komisji tylko po jednym kandydacie. Zgodnie z kalendarzem wyborczym stanowiącym załącznik do postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie zarządzenia wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 37, poz. 287) termin zgłaszania kandydatów do obwodowych komisji wyborczych przez pełnomocników wyborczych upływa w dniu 8 maja 2009 r. Kandydatami do obwodowych komisji wyborczych zgłaszanymi przez pełnomocników wyborczych mogą być wyłącznie osoby ujęte w stałym rejestrze

wyborców danej gminy. W razie niezgłoszenia przez pełnomocników komitetów wyborczych potrzebnej liczby kandydatów, wójt (burmistrz, prezydent miasta) dokonuje ich uzupełnienia do minimalnego składu spośród osób ujętych w stałym rejestrze wyborców danej gminy.

- **Wobec powtarzających się sygnałów i informacji o nieprzestrzeganiu wymaganych prawem zasad i form prowadzenia kampanii wyborczej,** przypomniała ponownie w stanowisku wydanym w dniu 1 czerwca 2009 r. że:

- wykorzystywanie przez osoby publiczne zajmowanych stanowisk lub pełnionych funkcji do prowadzenia kampanii wyborczej na rzecz określonych komitetów wyborczych i kandydatów,

- brak informacji lub niedostateczna informacja na materiałach wyborczych (bilbordach, plakatach, ulotkach, itp.) o ich pochodzeniu od określonego komitetu wyborczego,

- zamieszczanie w przypadku obecnych posłów do Parlamentu Europejskiego, w sprawozdaniach z ich działalności, których druk i rozpowszechnianie są finansowane ze środków otrzymanych z funduszy Parlamentu Europejskiego lub partii na poziomie europejskim, elementów agitacji wyborczej na rzecz kandydatów i list kandydatów, oraz podobne tego rodzaju działania naruszają zasady finansowania kampanii wyborczej określone w przepisach Ordynacji wyborczej do Parlamentu Europejskiego i w konsekwencji muszą przynieść skutki przewidziane prawem.

- **Ponadto, w celu zapewnienia podmiotom wyborczym i wyborcom bieżących informacji dotyczących wyborów,** przez cały okres kampanii na stronie www.pkw.gov.pl były dostępne dane: o okręgach wyborczych i okręgowych komisjach wyborczych, komitetach wyborczych i numerach list komitetów, obwodach głosowania, w tym obwodach przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, wykaz zarejestrowanych kandydatów na posłów, przypomnienie o terminach poszczególnych czynności wyborczych, informacja o sposobie głosowania w wyborach.

* **Zgodnie z ustawą o partiach politycznych** Państwowa Komisja Wyborcza sporządziła i przekazała do ogłoszenia w Monitorze Polskim oraz podała na swojej

stronie internetowej www.pkw.gov.pl komunikaty: w sprawie informacji oraz sprawozdań finansowych partii politycznych.

**KOMUNIKAT
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 14 kwietnia 2009 r.

**w sprawie informacji finansowych partii politycznych o subwencji
otrzymanej z tytułu udziału w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej,
przeprowadzonych w dniu 21 października 2007 r., oraz o poniesionych z
subwencji wydatkach w 2008 r.**

Na podstawie art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857)¹⁾ Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza przedłożone jej informacje finansowe partii politycznych o subwencji otrzymanej z tytułu udziału w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 21 października 2007 r., oraz o poniesionych z subwencji wydatkach w 2008 r.

Obowiązek złożenia informacji finansowych, wraz z opinią i raportem biegłego rewidenta, ciążył na 9 partiach politycznych, w tym na siedmiu, które w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 21 października 2007 r., spełniły wymogi określone w art. 28 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 ustawy o partiach politycznych oraz na dwóch, które nie spełniły tych wymogów, lecz otrzymały w 2008 r. ostatnią ratę subwencji za 2007 r. (Liga Polskich Rodzin (EwP 53) i Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej (EwP 88)). Informacje finansowe z załączoną opinią i raportem biegłego rewidenta złożyło 9 partii politycznych.

**KOMUNIKAT
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 14 kwietnia 2009 r.

**w sprawie sprawozdań o źródłach pozyskania środków finansowych
przez partie polityczne w 2008 r.**

Na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 z późn. zm.) Państwowa Komisja Wyborcza ogłasza

przedłożone jej przez partie polityczne sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych w 2008 r.

Obowiązek złożenia sprawozdań ciążył na 81 partiach politycznych wpisanych do ewidencji partii politycznych (EwP), prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Warszawie, według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.

Sprawozdania złożyło 76 partii politycznych, spośród których 27 było zobowiązanych do załączenia opinii i raportu biegłego rewidenta z badania sprawozdania w zakresie wpływów na Fundusz Wyborczy.

Sprawozdanie złożyła ponadto partia polityczna *Samoobrona Odrodzenie* (EwP 262), wykreślona z ewidencji w 2008 r. oraz partia *Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast”* (EwP 245).

Nie złożyły sprawozdań partie polityczne:

1. Partia Rozwoju (EwP 205)
2. Zjednoczenie Chrześcijańsko-Narodowe (EwP 264)
3. Polska Lewica (EwP 279)
4. Partia Piratów (EwP 282)
5. Polska Patriotyczna (EwP 289)

Państwowa Komisja Wyborcza udostępnia do wglądu wykazy wpłat od osób fizycznych na rzecz partii politycznych na wniosek, w trybie i na zasadach określonych przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926). Inne nieopublikowane załączniki do sprawozdań partii politycznych stanowią informację publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) są udostępniane do wglądu w trybie i na zasadach określonych w tej ustawie.

Komunikaty w sprawie informacji i sprawozdań zostały ogłoszone w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 345 i 355.

- Państwowa Komisja Wyborcza zgodnie z art. 38a ustawy o partiach politycznych, rozpoczęła rozpatrywanie sprawozdań partii politycznych o źródłach pozyskiwania środków finansowych, kredytach bankowych i warunkach ich uzyskiwania oraz o

wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2008 r. Rozpatrzyła dotąd i przyjęła sprawozdania 23 partii politycznych.

* W kwietniu i maju 2009 r. odbyły się w 5 gminach wybory przedterminowe: w dniach 5 kwietnia i 19 kwietnia (ponowne głosowanie) - Prezydenta Miasta Zduńska Wola (woj. łódzkie), 26 kwietnia – Burmistrza Boguszowa-Gorc (woj. dolnośląskie), 10 maja – wójta Gminy Świdwin (woj. zachodniopomorskie), 31 maja – wójta Gminy Łubnice (woj. łódzkie) oraz Burmistrza Miasta Pionki (woj. mazowieckie). Ponadto w 78 gminach przeprowadzono wybory uzupełniające do 55 rad gmin i 23 rad miejskich. Przeprowadzone zostały 3 referenda gminne: w dniu 17 maja – w sprawie odwołania Wójta i Rady Gminy Niedzwica Duża (woj. lubelskie) oraz w sprawie odwołania Prezydenta Sopotu (woj. pomorskie), a w dniu 24 maja 2009 r. – w sprawie odwołania Burmistrza i Rady Miejskiej Grodkowa (woj. opolskie). Referenda w Niedzwicy Dużej i Grodkowie były nieważne ponieważ frekwencja wyborców była mniejsza niż 3/5 biorących udział w wyborze tych organów. Wyniosła ona: w Niedzwicy Dużej 30,00% (podczas gdy w wyborach w 2006 r. 54,90%); w Grodkowie – 8,18% (w wyborach w 2006 r. 40,99%). W referendum w Sopocie uczestniczyło 40,02% uprawnionych mieszkańców (w wyborach w 2006 r. – 54,67%). Referendum było ważne, w jego wyniku Prezydenta Miasta nieodwołano.

Terminarz wyborów i referendów jest dostępny na stronie internetowej www.pkw.gov.pl.

WSPÓLDZIAŁANIE I WYMIANA DOŚWIADCZEŃ

* W dniu 7 maja 2009 r. Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej K. Czaplicki na zaproszenie Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie wygłosił referat: „Wybory do Parlamentu Europejskiego. Stan obecny i kierunki zmian”. W dyskusji uczestniczyli członkowie Forum Krośnieńskiego, studenci Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

* W dniu 12 maja 2009 r. na wniosek Ministra Spraw Zagranicznych Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej F. Rymarz, Sekretarz Komisji K. Czaplicki i dyrektor Zespołu Prawnego i Organizacji Wyborów KBW B. Tokaj

spotkali się z zespołem ekspertów Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, oceniającym przygotowania do wyborów do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na 7 czerwca br. Ekspertom zapewniono wyczerpującą informację o obowiązujących przepisach prawa wyborczego, zasadach i praktyce organizacji wyborów, roli i działaniach w tym zakresie Państwowej Komisji Wyborczej i organów wyborczych niższego szczebla, obsłudze wyborów przez służby wyborcze. Spotkali się oni również z przedstawicielami Okręgowej Komisji Wyborczej w Krakowie. W otrzymanej przez Państwową Komisję Wyborczą informacji sumującej przebieg i wstępną ocenę wizyty podkreślono profesjonalny, bezstronny i efektywny przebieg czynności wyborczych.

INFORMACJE PRAWNE I BIEŻĄCE

* W dniu 24 kwietnia 2009 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o partiach politycznych i niektórych innych ustaw (tj. ustawy o wyborze Prezydenta RP, ustawy Ordynacja wyborcza do Sejmu RP i do Senatu RP, ustawy Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, ustawy o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta, ustawy Ordynacja wyborcza do Parlamentu Europejskiego). Zmiana dotyczy przede wszystkim zasad ustalania rocznej subwencji z budżetu państwa dla partii politycznych oraz wykorzystania środków finansowych pochodzących z subwencji. Reguluje ponadto kwestie umieszczenia plakatów i haseł wyborczych. Ustawa została skierowana przez Prezydenta RP do Trybunału Konstytucyjnego.

* W dniu 7 maja 2009 r. Sejm uchwalił ustawę o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zmiana dotyczy biernego prawa wyborczego kandydatów na posłów i senatorów. Zmienione przepisy wchodzi w życie od następnej kadencji Sejmu i Senatu.

* W okresie od 7 stycznia do 7 kwietnia 2009 r. Najwyższa Izba Kontroli prowadziła kontrolę wykonania budżetu państwa w 2008 r. w części 11 – Krajowe

Biuro Wyborcze. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 15 kwietnia 2009 r. NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu Krajowego Biura Wyborczego, stwierdzając:

- należyłą skuteczność funkcjonowania procedur kontroli finansowej, poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych,
- rzetelną sprawozdawczość w zakresie dochodów, wydatków, należności i zobowiązań,
- należyte ewidencjonowanie i terminowe odprowadzanie dochodów na centralny rachunek budżetu państwa,
- celowe i zgodne z zasadami ustawy o finansach publicznych zmiany i przeniesienia dokonywane w planie finansowym,
- zgodne z przepisami prawa, celowe i oszczędne zakupy towarów i usług uzasadnione wydatki majątkowe, prawidłowe przekazywanie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego,
- rzetelne prowadzenie kontroli wewnętrznej i audytu.

Najwyższa Izba Kontroli wobec niestwierdzenia nieprawidłowości w gospodarowaniu środkami budżetowymi w 2008 r. nie zgłosiła wniosków pokontrolnych.